RÅDE KOMMUNE
Sakspapir

SAKSGANG

Styre, utvalg, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Formannskapet	30.11.2017	067/17

Saksbeh.	Arkiv	Arkivsaknr.
NIJO **Saksansv.** Nina Johansen		17/2695

Avgjøres av:

Høringsinnspill – NOU 2017: 11 Bedre bistand. Bedre beredskap

FS- 067/17 Vedtak:

Formannskapet i Råde kommune avgir følgende høringssuttalelse til NOU 2017:11 fra justis- og beredskapsdepartementet: Bedre bistand. Bedre Beredskap – Fremtidig organisering av politiets særorganer. Hele saken fra formannskapets møte 30.november følger høringsuttalelsen.

Uavhengig av den endelige konklusjonen på om PU nedlegges eller ikke, er det et udiskutabelt behov for å styrke utlendingsforvaltningen i Øst pd, både på grunn av de store grenseovergangene og særlig i forbindelse med etableringen av Råde ankomstsenter. Ambisjonen om 80% saksbehandling innen tre uker krever mer ressurser fra blant annet UDI, PU og NID som må være bedre integrert enn i dag.

Råde kommune støtter utvalgets forslag om å legge ned Politiets utlendingsenhet og flytte ressursene over til Øst politidistrikt. Dette er en naturlig konsekvens av at Øst pd har de tre største grensepasseringspunktene i landet. Overføringen av politiutdannede fra PU til Øst pd vil i tillegg gi politimesteren vesentlig mer fleksibilitet og økt kapasitet ved kriser.

Etableringen av ankomstsenteret i Råde understreker at det er nødvendig med en betydelig styrking av utlendingsforvaltningen i Øst pd, og Råde kommune foreslår at også NID flytter til Østfold fylke.

Formannskapet 30.11.2017:

Møtebehandling:
Votering:
Rådmannens forslag ble enstemmig vedtatt.

Rådmannens forslag til vedtak:
Formannskapet i Råde kommune avgir følgende høringssuttalelse til NOU 2017:11 fra

justis- og beredskapsdepartementet: Bedre bistand. Bedre Beredskap – Fremtidig organisering av politiets særorganer. Hele saken fra formannskapets møte 30.november følger høringsuttalelsen.

Uavhengig av den endelige konklusjonen på om PU nedlegges eller ikke, er det et udiskutabelt behov for å styrke utlendingsforvaltningen i Øst pd, både på grunn av de store grenseovergangene og særlig i forbindelse med etableringen av Råde ankomstsenter. Ambisjonen om 80% saksbehandling innen tre uker krever mer ressurser fra blant annet UDI, PU og NID som må være bedre integrert enn i dag.

Råde kommune støtter utvalgets forslag om å legge ned Politiets utlendingsenhet og flytte ressursene over til Øst politidistrikt. Dette er en naturlig konsekvens av at Øst pd har de tre største grensepasseringspunktene i landet. Overføringen av politiutdannede fra PU til Øst pd vil i tillegg gi politimesteren vesentlig mer fleksibilitet og økt kapasitet ved kriser.

Etableringen av ankomstsenteret i Råde understreker at det er nødvendig med en betydelig styrking av utlendingsforvaltningen i Øst pd, og Råde kommune foreslår at også NID flytter til Østfold fylke.

Bakgrunn for saken:
NOU fra Justis- og beredskapsdepartementet 18.mai 2017 om fremtidig organisering av politiets særorganer.

Høringsdokumentene finnes her: https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-201711-bedre-bistand.-bedre-beredskap/id2556830/

Saksopplysninger:
Foksus på arbeidsplasser er noe av bakgrunnen for politisk ønske om en høringsuttalelse om denne saken. På grunn av høringsfristen må saken tas opp i formannskapet til skriftlig saksbehandling etter kommunelovens § 30.2.

Vurdering:
Råde kommune viser til Justis- og beredskapsdepartementets høringsbrev av 14. juni 2017 og sender herved vår uttalelse til høringen.

Innledningsvis vil vi bemerke at Øst politidistrikt dekker over 710.000 innbyggere og har ansvar for de største grenseovergangene ved henholdsvis Oslo lufthavn Gardermoen, Svinesund og Ørje. Østfold politidistrikt ble nedlagt som distrikt som en del av nærpolitireformen (StPrp 61LS). Øst pd ble etablert som Norges nest største politidistrikt målt i antall innbyggere, ansatte og antall straffesaker. I følge Politidirektoratets ressursanalyse fra 2016 er det også det eneste distriktet med negativ utvikling i dekningsgrad i 2015-2016 .

<u>God helhetlig tilnærming</u>

Utlendingsfeltet legger beslag på mye ressurser og det har i flere år blitt diskutert en bedre samkjøring mellom særlig Politiets utlendingsenhet (PU), UDI og politidistriktene, blant annet gjennom «førstelinjeprosjektet».

Råde kommune støtter utvalgets forslag om å legge ned PU og tilbakeføre ressursene til politidistriktene og la Øst pd få rollen som nasjonalt kontaktknutepunkt. Utvalget foreslår at

Øst pd skal overta det nasjonale koordineringsansvaret fra PU knyttet til registrering, ID-avklaring og koordinering av uttransportering. Dette utgjør ca. 400 årsverk, hvor om lag 60 prosent er politistillinger .

Forslaget vil fremme samordningen mellom utlendingsfeltet og annen politioperativ virksomhet ved at en ny organisering vil gi en mer fleksibel og effektiv bruk av politiressursene, både til grensekontroll og mer generell kriminalitetsbekjempelse. Ved en overføring til Øst politidistrikt vil politiressursene være integrert i den daglige operative tjenesten i distriktet og inngå som en langt mer fleksibel ressurs i forebygging og bekjempelse av alle typer kriminalitet. En ny organisering vil fjerne koordineringsbehovet mellom to selvstendige enheter og unngå at det jobbes i parallell.

Selv om en overføring av polititjenestepersoner fra PU er for å løse primæroppgaver innen utlendingsforvaltningen vil det likevel være en overføring av politiutdannede i IP4 kategori. Disse kan sømløst, om nødvendig, settes inn for å løse andre politioppgaver og dermed styrke politidistriktet, særlig ved en krisehendelse. Råde kommune mener dette er til beste for innbyggerne i Øst pd, og at det støtter opp om målsettingen knyttet til nærpolitireformen.

Ved en overføring av årsverk fra PU vil det stille økte krav til Øst politidistrikts støttefunksjoner, herunder HR, kommunikasjon, og stab- og ledelsesfunksjoner. I praksis innebærer det en styrking av Øst pd samtidig som en sammenslåing vil gi muligheter for en reduksjon i administrative stillinger, noe som betyr mer ressurser ut i operativ tjeneste.

Ankomstsenter Råde

Regjeringen har besluttet å opprette et sentralt ankomstsenter for asylsøkere i Råde der UDI og PU skal jobb tett sammen for å fatte vedtak i løpet av tre uker. Dette er et forslag som får støtte fra mange hold. For å lykkes med å nå denne ambisjonen må utlendingsforvaltningen kraftsamle om oppgaven. Det innebærer mer dedikerte ressurser og tettere samarbeid mellom disse.

Det er vesentlig å bemerke at Regjeringens initiativ med å etablere Råde ankomstsenter først ble kjent etter at utvalgets arbeid ble avsluttet og etter at NOU 2017: 11 ble sendt ut på høring. Det betyr at det er kommet ytterligere argumenter som støtter opp om utvalgets anbefaling om å overføre PUs ressurser til Øst politidistrikt. Etter regjeringens beslutning er det blitt enda viktigere å flytte ressursene over til Øst pd. Vi er kjent med at dette nye premisset ikke er hensyntatt i politiets høringssvar og at deres konklusjon ville sett annerledes ut om etableringen av Råde ankomstsenter hadde blitt lagt til grunn.

Etter at politimesteren i Østfold politidistrikt forlot Østfold fylke, og operasjonssentralen flytter etter i 2018, vil det være ledig kapasitet på politihuset på Grålum utenfor Sarpsborg, mindre enn 15 minutter unna. I tillegg er Vansjø lensmannskontor lokalisert i ankomstsenterets nabobygg. Videre kan vi opplyse om at det er arealer for videre utbygging av nødvendig infrastruktur i umiddelbar nærhet til mottakssenteret i Råde.

Nasjonalt ID-senter

En helt sentral del av politiets arbeid på utlendingsfeltet er ID-arbeid. Spisskompetansen på dokumentgransking har dagens PU sammen med Nasjonalt ID-senter (NID). Utvalget skriver at det er manglende ressurseffektivitet på flere områder i politiets oppgaveløsning, herunder også identitetsarbeid. Det er behov for å samordne ressursene på en mer effektiv måte enn i dag .

NIDs viktigste samarbeidspartnere og brukere av NIDs tjenester er politiet, UDI,

skatteetaten, tolletaten og NAV. Dette er etater med stort fotavtrykk i Østfold gjennom Norges største tollsted på Svinesund og Tollregion Øst i Fredrikstad, samt Skatt Øst som er lokalisert i Moss. Det er nylig besluttet å lokalisere Østre Viken NAV (Akershus øst for Oslo og Østfold) til Østfold . Med et permanent nasjonalt ankomstsenter i Råde med ambisjoner om 80% av saksbehandlingen gjennomført på tre uker, vil UDI etablere et kraftigere nærvær i Østfold.

Råde kommune vil derfor belyse behovet for tettere kontakt mellom NID og de øvrige aktørene i utlendingsforvaltningen og potensialet i effektivisering av prosessene ved å flytte NID til Østfold som en del av en helhetlig løsning for utlendingsfeltet.

Sjefen for PU skriver i en kronikk i Dagbladet at det er mange gode grunner til at PU bør overta grenseoppgaver og benytte sin ID-kompetanse fra det øyeblikket reisende presenterer sitt pass . Han argumenterer videre for at de største innfartsårene til Norge (Gardermoen, Svinesund og Ørje) krever høy ID-kompetanse.